

Tunceli İhracat Görünümü

TİM ve TÜİK Verileriyle
2021–2025 Dönemi

01 TİM

Tunceli ihracat görünümü

İl, sektör ve ülke kırılımlarında 2021–2025 dönemi

02 TÜİK

Faaliyet iline göre ihracat

Türkiye ve TRB1 karşılaştırması; ülke ve HS-2 kırılımları

Temmuz 2026

Raporun Özeti

İki seri neden farklıdır?

TİM verileri ihracatçı firmanın kanuni merkez ilini, TÜİK verileri ise ihracat faaliyetinin yürütüldüğü ili esas alır.

Gösterge	TİM	TÜİK
İl tanımı	Firma merkez ili	Faaliyet ili
İnceleme dönemi	2021-2025	2022-2025
2025 ihracatı (milyon \$)	1,3	5,7
2025 yıllık değişim	%31,1	-%66,3
Dönem değişimi	%290,8	-%70,9
2025 il sırası	80	79
2025 Türkiye payı	%0,001	%0,002
2025 TRB1 payı	%0,2	%0,6

Öne çıkan ortak görünüm

Toplam eğilim 2025 yılında ihracat TİM serisinde 1,3 milyon ABD dolarına, TÜİK faaliyet ili serisinde 5,7 milyon ABD dolarına gerilemiştir.

TİM görünümü 2025 ihracatında Makine ve Aksamları %37,7 payla ilk sıradadır. En büyük pazar Mali olup payı %62,5'dir.

TÜİK görünümü Faaliyet ili verilerinde HS 73 Demir veya çelikten eşya %50,3 payla ilk sıradadır. En büyük pazar İspanya olup payı %46,9'dir.

Ulusal ayrışma TİM serisinde 2021-2025 döneminde Türkiye ihracatı %14,9 artmış, Tunceli ihracatı %290,8 artmıştır. TÜİK serisinde 2022-2025 döneminde Türkiye ihracatı %7,5 artmış, Tunceli ihracatı %70,9 azalmıştır.

İçindekiler

Raporun Özeti	2
Bölüm 1 - TİM İstatistikleriyle Tunceli İhracat Görünümü	4
Toplam, Türkiye-TRB1, sektör ve pazar analizi	5
Ek 1. Sektör bazında beş yıllık ihracat	12
Ek 2. Ülke bazında beş yıllık ihracat	13
Bölüm 2 - TÜİK Faaliyet İli Verileriyle Tunceli İhracatı	14
Toplam, 81 il, TRB1, HS-2 ve pazar analizi	15
Ek 1. Faaliyet iline göre 81 il ihracatı	23
Ek 2. Ülke bazında dört yıllık ihracat	26
Ek 3. HS-2 ürün gruplarına göre dört yıllık ihracat	27

Kaynak ve birim

TİM bölümünde Türkiye İhracatçılar Meclisi il, sektör ve ülke tabloları; TÜİK bölümünde Dış Ticaret İstatistikleri Veri Tabanının faaliyet iline göre il, ülke ve HS-2 tabloları kullanılmıştır. Tutarlar nominal ABD dolarıdır; rapor içinde okunabilirlik amacıyla milyon ABD doları cinsinden gösterilmiştir.

BÖLÜM 1 | TİM İSTATİSTİKLERİ

Tunceli İhracat Görünümü

2021-2025 Dönemi

TİM il, sektör ve ülke bazlı ihracat istatistiklerinin analizi

Temmuz 2026

Öne Çıkan Bulgular

2025 görünümü Tunceli ihracatı 1,30 milyon ABD dolarıdır; yıllık değişim %31,1 artış, il sıralaması ise 80 olmuştur.

Beş yıllık görünüm 2021-2025 döneminde Tunceli ihracatı %290,8 artmıştır; aynı dönemde TRB1 ihracatı %26,5 azalmıştır, Türkiye ihracatı ise %14,9 artmıştır.

Sektörel yapı Makine ve Aksamları 2025 ihracatının %37,7'ini, ilk beş sektör ise %97,4'ini oluşturmuştur.

Pazar yapısı En fazla ihracatın gerçekleştirildiği ilk üç pazarın toplam payı %91,3, ilk 10 pazarın payı %100,0 düzeyindedir.

1. Kapsam ve Yöntem

Bu bölümde Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından yayımlanan Aralık ayı il, sektör ve ülke bazlı ihracat tabloları kullanılmıştır. Analiz 2021-2025 takvim yıllarını kapsamakta; Tunceli ihracatı TRB1 Bölgesi ve Türkiye ile karşılaştırılmaktadır. Tutarlar kaynak dosyalarda bin ABD doları olarak yer almakta, raporda okunabilirlik amacıyla milyon ABD dolarına dönüştürülmektedir. Sektör isimleri TİM sınıflandırmasında yer aldığı biçimiyle korunmuştur. [1]

Verinin kapsamına ilişkin önemli not

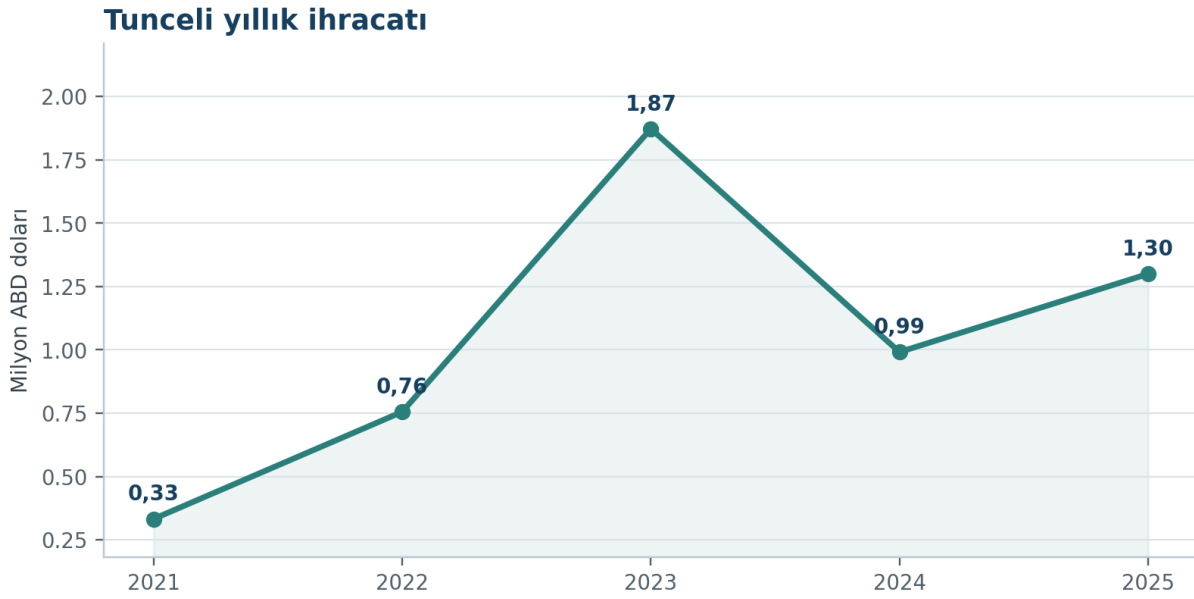
TİM il verileri ihracatçı firmaların kanuni merkezlerini esas almaktadır. Bu nedenle Tunceli ilinde üretilip başka bir ilde merkezlenen firma üzerinden ihraç edilen ürünler il hanesine yazılmayabilir; Tunceli merkezli olup başka yerde üretilen ihracat ise il verisinde görünebilir.

2. Toplam İhracat Performansı

Tunceli ihracatı 2021'de 0,33 milyon ABD dolarıdır. Dönem içindeki en yüksek değer 2023 yılında 1,87 milyon ABD doları, 2025 değeri ise 1,30 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Düşük toplam hacim nedeniyle yıllık oranlar tekil işlemlerden ve sınırlı sayıdaki ihracatçıdan belirgin biçimde etkilenebilmektedir.

Yıl	İhracat (milyon \$)	Yıllık değişim	İl sırası	Türkiye payı
2021	0,33	-	80	%0,0002
2022	0,76	%127,1	80	%0,0003
2023	1,87	%147,9	79	%0,0008
2024	0,99	-%47,1	80	%0,0004
2025	1,30	%31,1	80	%0,0005

Tablo 1. Tunceli yıllık ihracat performansı. Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

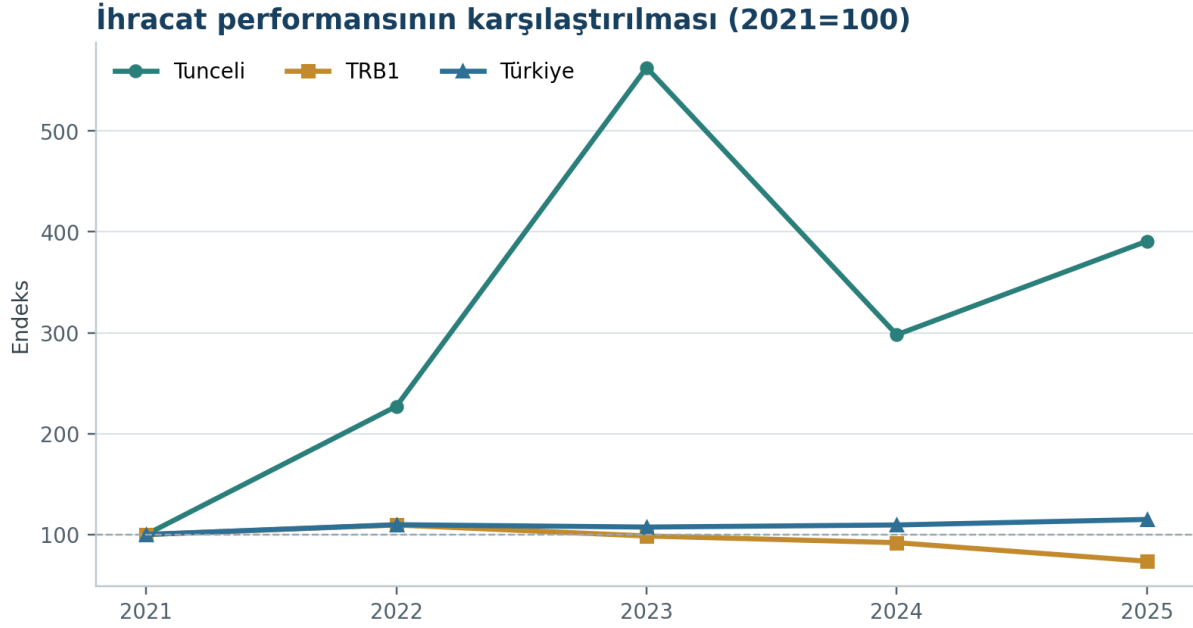
Şekil 1. Tunceli yıllık ihracat seyri

Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

2021-2025 dönemindeki yıllık bileşik değişim oranı %40,6'dır. Türkiye ihracatındaki pay %0,0002'ten %0,0005'e yükselmiş; ilin sıralamadaki konumu (80) ise değişmemiştir.

3. Türkiye ve TRB1 Karşılaştırması

2021-2025 arasında Türkiye ihracatı %14,9 artmıştır; TRB1 ihracatı %26,5 azalmıştır. Tunceli ihracatı aynı dönemde %290,8 artmıştır.

Şekil 2. Tunceli, TRB1 ve Türkiye ihracat endeksleri (2021=100)

Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

Yıl	Tunceli	TRB1	Türkiye	Tunceli değ.	TRB1 değ.	Türkiye değ.
2021	0,33	766,0	206.548,1	-	-	-
2022	0,76	838,2	226.596,3	%127,1	%9,4	%9,7
2023	1,87	754,8	221.731,2	%147,9	-%9,9	-%2,1
2024	0,99	703,9	226.066,2	-%47,1	-%6,7	%2,0
2025	1,30	563,1	237.371,0	%31,1	-%20,0	%5,0

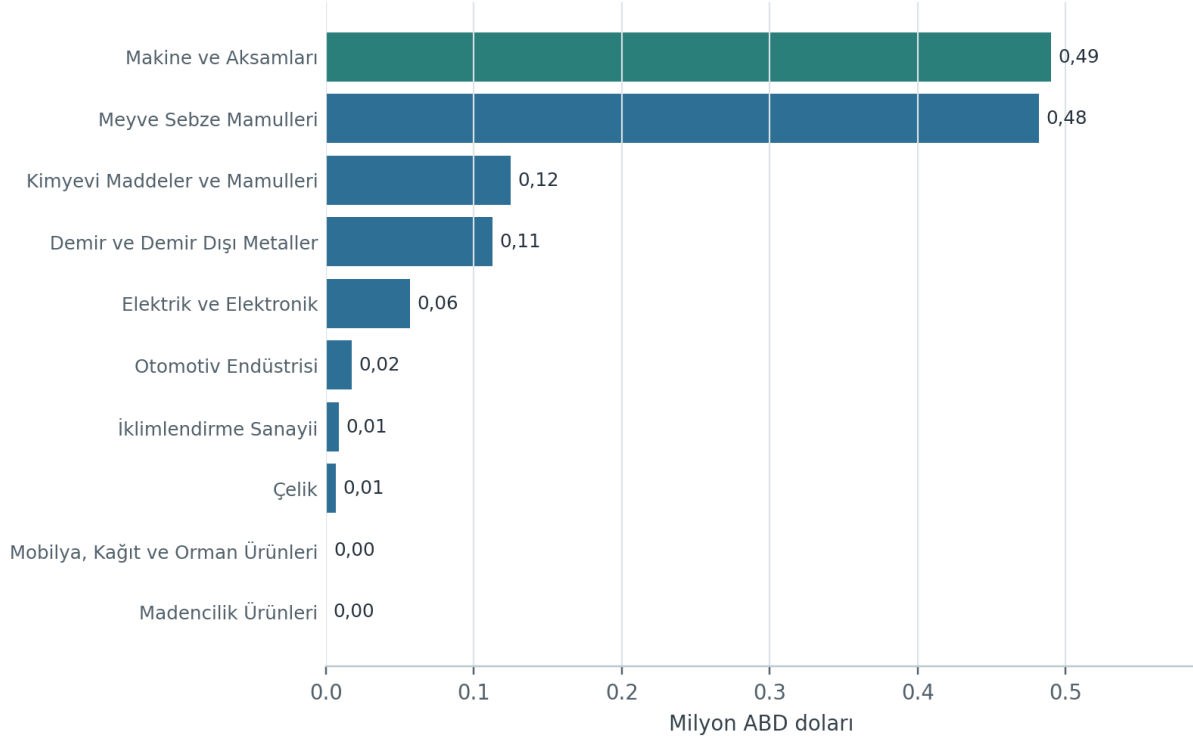
Tablo 2. Karşılaştırmalı ihracat görünümü (milyon ABD doları). Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

2025 yılında TRB1 ihracatının il dağılımı şöyledir: Malatya %59,5, Elazığ %39,5, Bingöl %0,8, Tunceli %0,2. Tunceli payı 2021'de %0,04 iken 2025'te %0,23 düzeyindedir.

4. Sektörel Yapı

2025 yılında en yüksek ihracat 0,49 milyon ABD doları ve %37,7 payla Makine ve Aksamları sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektörü Meyve Sebze Mamulleri ve Kimyevi Maddeler ve Mamulleri izlemektedir. İlk beş sektör toplam ihracatın %97,4'ini oluşturmaktadır.

2025 yılında öne çıkan sektörler

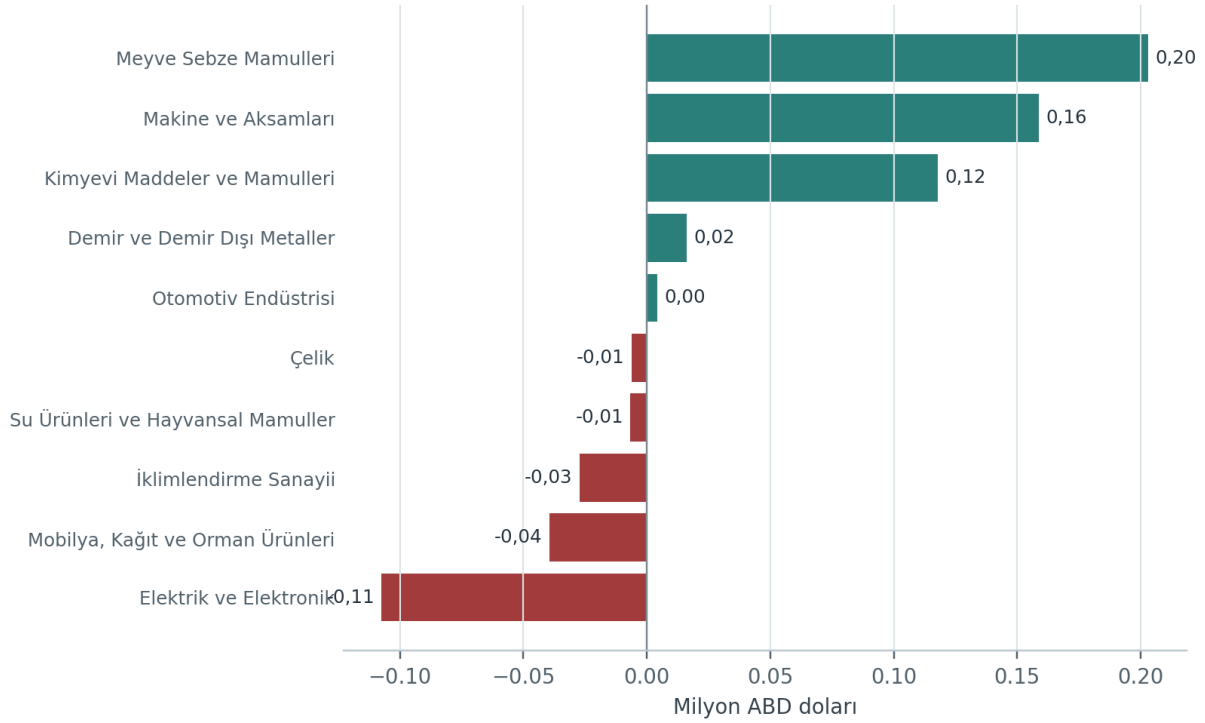
Şekil 3. Tunceli 2025 yılı başlıca ihracat sektörleri

Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

Sektör	2021	2024	2025	2025 payı	2024-25 değ.	2021-25 değ.
Makine ve Aksamları	0,18	0,33	0,49	%37,7	Düşük baz	Düşük baz
Meyve Sebze Mamulleri	0,09	0,28	0,48	%37,1	Düşük baz	Düşük baz
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	0,01	0,01	0,12	%9,6	Düşük baz	Düşük baz
Demir ve Demir Dışı Metaller	0,00	0,10	0,11	%8,7	Düşük baz	Düşük baz
Elektrik ve Elektronik	0,00	0,16	0,06	%4,4	Düşük baz	Düşük baz
Otomotiv Endüstrisi	0,03	0,01	0,02	%1,3	Düşük baz	Düşük baz
İklimlendirme Sanayii	0,00	0,04	0,01	%0,7	Düşük baz	Düşük baz
Çelik	0,01	0,01	0,01	%0,5	Düşük baz	Düşük baz
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	0,00	0,04	0,00	%0,0	Düşük baz	Düşük baz
Madencilik Ürünleri	0,00	0,00	0,00	%0,0	Düşük baz	Düşük baz

Tablo 3. İlk 10 sektörün ihracat performansı (milyon ABD doları). Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

2021-2025 döneminde en yüksek tutar artışı Meyve Sebze Mamulleri sektöründe 0,39 milyon ABD dolarıdır.

2024-2025 döneminde sektörel değişim**Şekil 4. 2024-2025 döneminde ihracatı en fazla değişen sektörler**

Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

2025 yılında toplam ihracat 0,31 milyon ABD doları artmıştır. En yüksek sektör artışı Meyve Sebze Mamulleri sektöründe 0,20 milyon ABD doları; en yüksek kayıp ise Elektrik ve Elektronik sektöründe 0,11 milyon ABD dolarıdır.

5. Ülke Bazlı Pazar Yapısı

2025 yılında en büyük ihracat pazarı 0,81 milyon ABD doları ve %62,5 payla Mali olmuştur. İlk beş ülkenin toplam payı %99,0, ilk 10 ülkenin payı ise %100,0 düzeyindedir.

Şekil 5. Tunceli 2025 yılı başlıca ihracat pazarları

Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

Ülke	2021	2024	2025	2025 payı	2024-25 değ.	2021-25 değ.
Mali	0,22	0,61	0,81	%62,5	Düşük baz	Düşük baz
Almanya	0,05	0,13	0,24	%18,5	Düşük baz	Düşük baz
Avusturya	0,03	0,08	0,13	%10,2	Düşük baz	Düşük baz
Hollanda	0,02	0,06	0,07	%5,4	Düşük baz	Düşük baz
Birleşik Krallık	0,00	0,00	0,03	%2,3	Yeni	Yeni
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	0,00	0,00	0,01	%0,7	Düşük baz	Yeni
İsviçre	0,00	0,10	0,00	%0,4	Düşük baz	Düşük baz
Gürcistan	0,00	0,01	0,00	%0,0	Düşük baz	Yeni
Irak	0,00	0,00	0,00	%0,0	Yeni	Yeni
Romanya	0,00	0,00	0,00	%0,0	Yeni	Düşük baz

Tablo 4. İlk 10 ihracat pazarının performansı (milyon ABD doları). Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

2024-2025 döneminde en yüksek pazar artışı Mali pazarında 0,20 milyon ABD dolarıdır. En yüksek kayıp İsviçre pazarında 0,09 milyon ABD dolarıdır.

6. Dönemsel Kırılmaların Okunması

Dönemin en güçlü yıllık artışı 2023 yılında %147,9, en sert gerilemesi ise 2024 yılında %47,1 olarak gerçekleşmiştir. En yüksek ihracat değeri 2023 yılındaki 1,87 milyon ABD dolarıdır.

2025 yılındaki 0,31 milyon ABD dolarlık artışta sektör tarafında Meyve Sebze Mamulleri, ülke tarafında ise Mali öne çıkmıştır. Aynı dönemde Elektrik ve Elektronik ile İsviçre yönündeki kayıplar toplam değişimi sınırlayan başlıca unsurlardır.

7. Genel Değerlendirme

2021-2025 döneminde Tunceli ihracatı %290,8 artmıştır. 2025 yılında ihracat 1,30 milyon ABD doları ve Türkiye toplamının %0,0005'ü düzeyindedir. İlin küçük ihracat hacmi, yıllık değişim oranlarının yüksek oynaklık göstermesine neden olmaktadır.

Sektörel dağılımda Makine ve Aksamı, Meyve Sebze Mamulleri ve Kimyevi Maddeler ve Mamulleri öne çıkmaktadır. İlk beş sektörün %97,4 payı, ihracatın sınırlı sayıda sektörde yoğunlaştığını göstermektedir. Pazar tarafında ilk üç ülkenin %91,3 payı da benzer bir yoğunlaşmaya işaret etmektedir.

Bu bölüm TİM'in kanuni merkez esaslı ihracat istatistiklerine dayalı betimleyici bir görünüm sunmaktadır.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), İhracat Rakamları ve Aralık 2021-2025 il/sektör/ülke dosyaları. <https://tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari>

Ek 1. Sektör Bazında Beş Yıllık İhracat

Sektör	2021	2022	2023	2024	2025	2025 payı	2021-25 değişim
Makine ve Aksamları	0,175	0,388	1,112	0,331	0,490	%37,73	Düşük baz
Meyve Sebze Mamulleri	0,090	0,157	0,159	0,279	0,482	%37,07	Düşük baz
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	0,008	0,021	0,024	0,007	0,125	%9,61	Düşük baz
Demir ve Demir Dışı Metaller	0,001	0,047	0,097	0,097	0,113	%8,66	Düşük baz
Elektrik ve Elektronik	0,003	0,024	0,264	0,164	0,057	%4,36	Düşük baz
Otomotiv Endüstrisi	0,025	0,006	0,060	0,013	0,017	%1,33	Düşük baz
İklimlendirme Sanayii	0,002	0,040	0,050	0,036	0,009	%0,67	Düşük baz
Çelik	0,007	0,005	0,044	0,013	0,007	%0,50	Düşük baz
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	0,001	0,025	0,055	0,040	0,000	%0,03	Düşük baz
Madencilik Ürünleri	0,002	0,001	0,002	0,001	0,000	%0,02	Düşük baz
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	0,000	0,000	0,004	0,000	0,000	%0,00	Düşük baz
Tekstil ve Hammaddeleri	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	%0,00	Düşük baz
Deri ve Deri Mamulleri	0,000	0,000	0,000	0,002	0,000	%0,00	Yeni
Fındık ve Mamulleri	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	%0,00	Düşük baz
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	0,010	0,012	0,000	0,000	0,000	%0,00	Düşük baz
Kuru Meyve ve Mamulleri	0,005	0,019	0,001	0,000	0,000	%0,00	Düşük baz
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	0,000	0,000	0,000	0,007	0,000	%0,00	Yeni
Yaş Meyve ve Sebze	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	%0,00	Yeni
Zeytin ve Zeytinyağı	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	%0,00	Yeni
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	0,001	0,003	0,001	0,002	0,000	%0,00	Düşük baz

Ek Tablo 1. Tutarlar milyon ABD dolarıdır. Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

Ek 2. Ülke Bazında Beş Yıllık İhracat

Tablo, beş yıllık dönemde TİM ülke tablosunda Tunceli için ihracat kaydı bulunan bütün ülke ve pazar kalemlerini göstermektedir. Sıralama 2025 değerine göre; çok düşük başlangıç değerlerinden doğan aşırı oranlar 'Düşük baz' olarak gösterilmiştir.

Ülke	2021	2022	2023	2024	2025	2025 payı	2021-25 değişim
Mali	0,224	0,364	1,566	0,611	0,813	%62,54	Düşük baz
Almanya	0,052	0,131	0,077	0,135	0,241	%18,54	Düşük baz
Avusturya	0,029	0,004	0,004	0,082	0,133	%10,21	Düşük baz
Hollanda	0,022	0,041	0,058	0,055	0,070	%5,40	Düşük baz
Birleşik Krallık	0,000	0,000	0,013	0,000	0,030	%2,28	Yeni
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	0,000	0,006	0,006	0,003	0,009	%0,66	Yeni
İsviçre	0,003	0,189	0,149	0,098	0,005	%0,37	Düşük baz
Gürcistan	0,000	0,000	0,000	0,007	0,000	%0,00	Yeni
Irak	0,000	0,019	0,000	0,000	0,000	%0,00	Yeni
Romanya	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	%0,00	Düşük baz

Ek Tablo 2. Tutarlar milyon ABD dolarıdır. Kaynak: TİM; FKA hesaplamaları.

BÖLÜM 2 | TÜİK İSTATİSTİKLERİ

Tunceli İhracat Görünümü

2022-2025 Dönemi

Faaliyet iline göre toplam, ülke ve HS-2 ürün grubu bazında ihracat analizi

Temmuz 2026

Öne Çıkan Bulgular

2025 görünümü Faaliyet iline göre Tunceli ihracatı 5,7 milyon ABD dolarıdır; ihracat bir önceki yıla göre %66,3 azalmış; il sıralaması ise 79 olmuştur.

Dört yıllık ayrışma 2022-2025 döneminde Tunceli ihracatı %70,9 azalmış, TRB1 ihracatı %31,4 azalmış ve Türkiye ihracatı %7,5 artmıştır.

Ürün yapısı HS 73 Demir veya çelikten eşya 2025 ihracatının %50,3'ini; ilk üç ürün grubu ise %85,0'ünü oluşturmuştur.

Pazar yapısı İspanya, Kuveyt ve Kuzey Makedonya pazarlarının toplam payı %86,6; ilk 10 pazarın payı %96,1 düzeyindedir.

1. Kapsam ve Yöntem

Bu bölüm, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Dış Ticaret İstatistikleri Veri Tabanından alınan 2022-2025 verilerine dayanmaktadır. İl karşılaştırmaları 81 ilin faaliyet iline göre ihracatını; Tunceli kırılımları ise ülke ve Harmonize Sistem iki haneli ürün grubu (HS-2) verilerini kapsamaktadır. Tutarlar kaynak dosyalarda ABD doları olarak yer almakta, raporda okunabilirlik amacıyla milyon ABD doları cinsinden gösterilmektedir. [1]

TÜİK ve TİM verileri neden farklıdır?

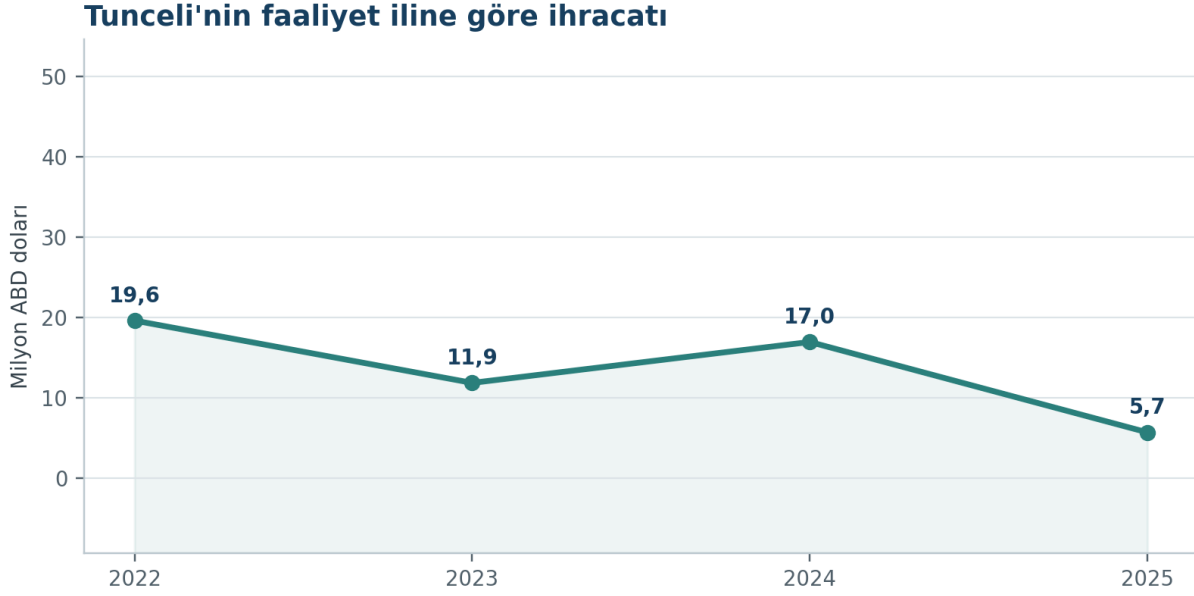
Bu bölümdeki TÜİK istatistikleri girişimin merkez ilini değil, faaliyetin yürütüldüğü ili esas almaktadır. TİM il verileri ise ihracatçı firmanın kanuni merkezine göre sınıflanmaktadır. Bu nedenle TÜİK'teki 2025 Tunceli ihracatı 5,7 milyon ABD doları, TİM bölümündeki değer ise 1,30 milyon ABD dolarıdır.

2. Toplam İhracat Performansı

Tunceli'nin faaliyet iline göre ihracatı 2022'de 19,6 milyon ABD dolarıdır. İhracat 2023'te %39,5 azalmış, 2024'te %42,9 artmış ve 2025'te %66,3 azalmıştır. Dört yıllık dönemde ihracat 13,9 milyon ABD doları azalmış; 2024'teki toparlanmanın ardından 2025'te yeniden gerilemiştir.

Yıl	İhracat (milyon \$)	Yıllık değişim	İl sırası	Türkiye payı	TRB1 payı
2022	19,6	-	76	%0,008	%1,3
2023	11,9	-%39,5	76	%0,005	%0,9
2024	17,0	%42,9	75	%0,006	%1,3
2025	5,7	-%66,3	79	%0,002	%0,6

Tablo 1. Tunceli'nin faaliyet iline göre ihracat performansı. Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

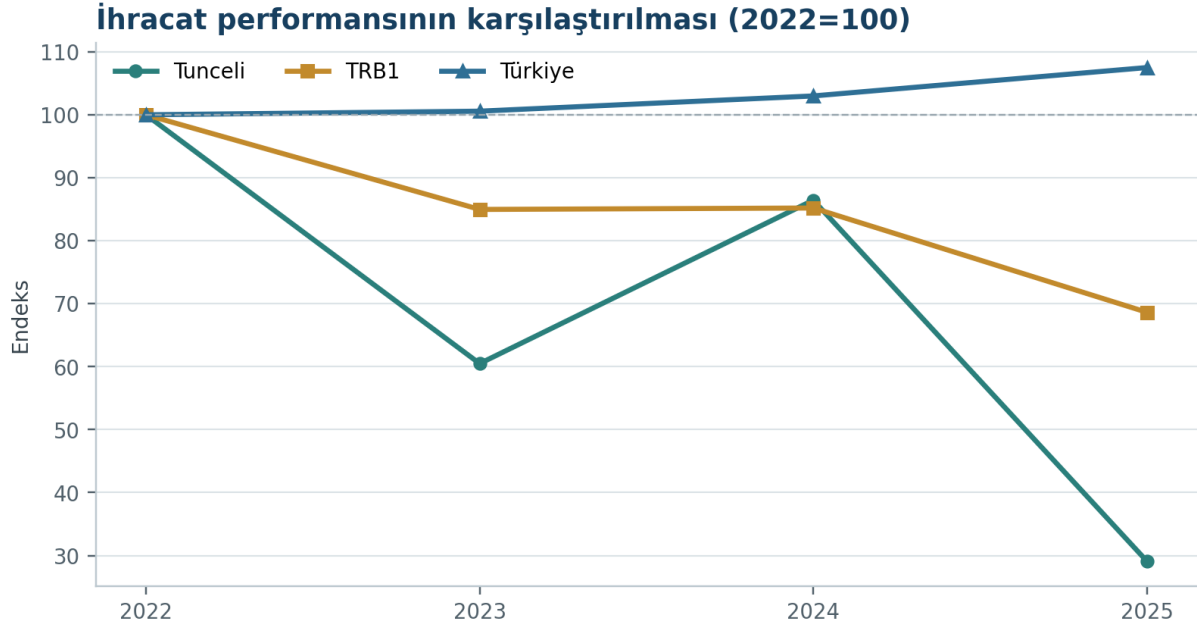
Şekil 1. Tunceli'nin faaliyet iline göre yıllık ihracat seyri

Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

Dönemsel yıllık bileşik değişim oranı %33,7 azalış yönündedir. Tunceli'nin Türkiye ihracatındaki payı 2022'de %0,008 iken 2025'te %0,002'e; iller sıralamasındaki konumu ise 76. sıradan 79. sıraya değişmiştir.

3. Türkiye, TRB1 ve 81 İl içindeki Konum

2022-2025 döneminde Türkiye ihracatı %7,5 artmış, TRB1 ihracatı %31,4 azalmış, Tunceli ihracatı ise %70,9 azalmıştır. 2025 yılında Türkiye toplamı %4,4 artmış; Tunceli ihracatı %66,3 azalmış ve TRB1 ihracatı %19,4 azalmıştır.

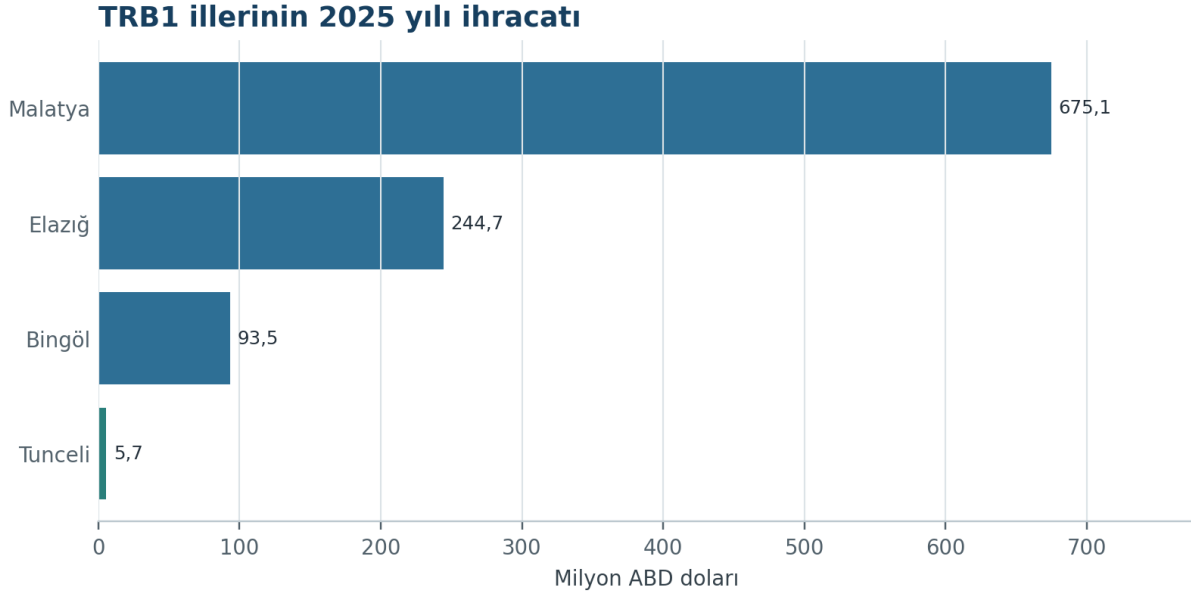

Şekil 2. Tunceli, TRB1 ve Türkiye ihracat endeksleri (2022=100)

Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

Yıl	Tunceli	TRB1	Türkiye	Tunceli değ.	TRB1 değ.	Türkiye değ.
2022	19,6	1.484,7	254.169,7	-	-	-
2023	11,9	1.261,5	255.627,4	-%39,5	-%15,0	%0,6
2024	17,0	1.264,9	261.778,1	%42,9	%0,3	%2,4
2025	5,7	1.019,0	273.237,2	-%66,3	-%19,4	%4,4

Tablo 2. Karşılaştırmalı ihracat görünümü (milyon ABD doları). Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

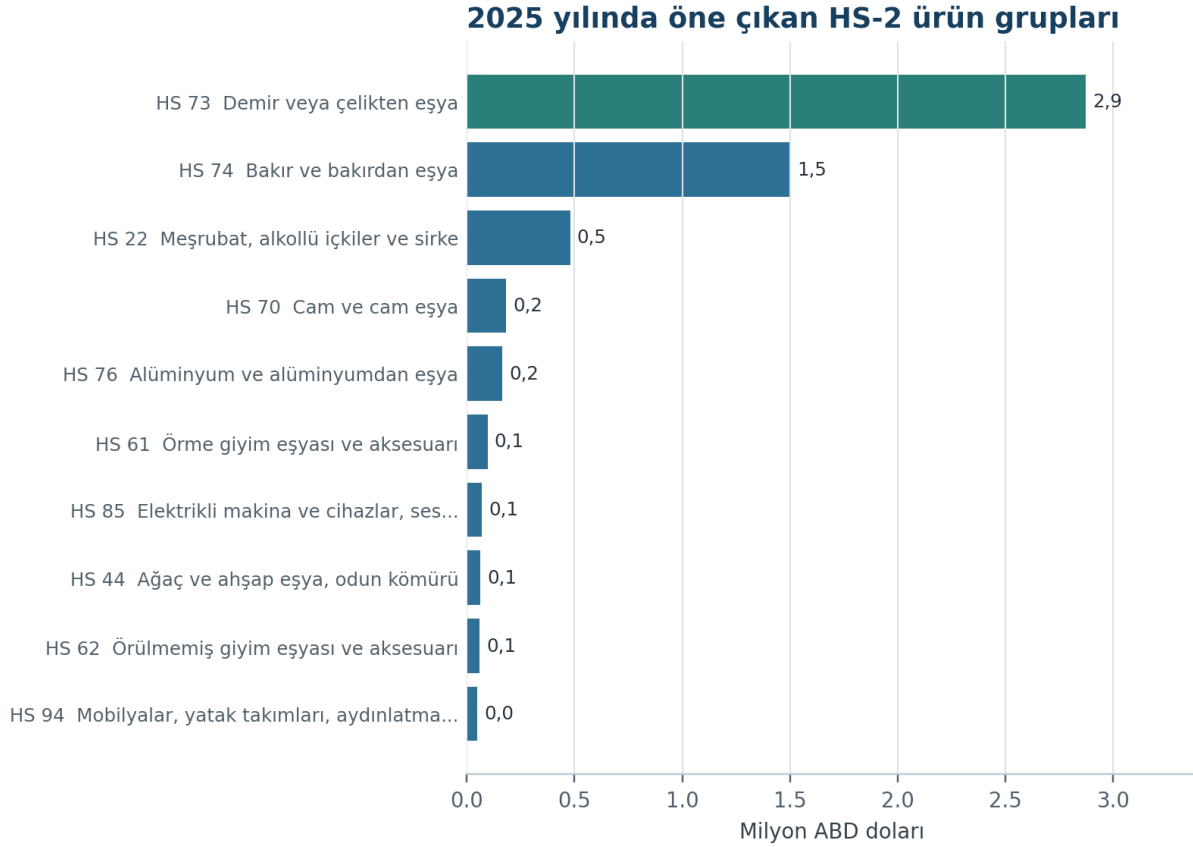
Şekil 3. TRB1 illerinin 2025 yılı faaliyet iline göre ihracatı

Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

Tunceli 2025 yılında TRB1 ihracatının %0,6'ünü oluşturmuştur. Aynı yıl bölge ihracatının %66,3'ü Malatya, %24,0'i Elazığ, %9,2'si Bingöl ve %0,6'si Tunceli kaynaklıdır. Tunceli'nin bölge içindeki payı 2022'de %1,3 iken 2025'te %0,6 düzeyindedir.

4. HS-2 Ürün Gruplarına Göre İhracat

2025 yılında en yüksek ihracat 2,9 milyon ABD doları ve %50,3 payla HS 73 Demir veya çelikten eşya grubunda gerçekleşmiştir. Bu grubu HS 74 Bakır ve bakırdan eşya ile HS 22 Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke izlemektedir. İlk beş ürün grubu toplam ihracatın %91,0'ini, ilk 10 grup ise %97,0'sını oluşturmaktadır.

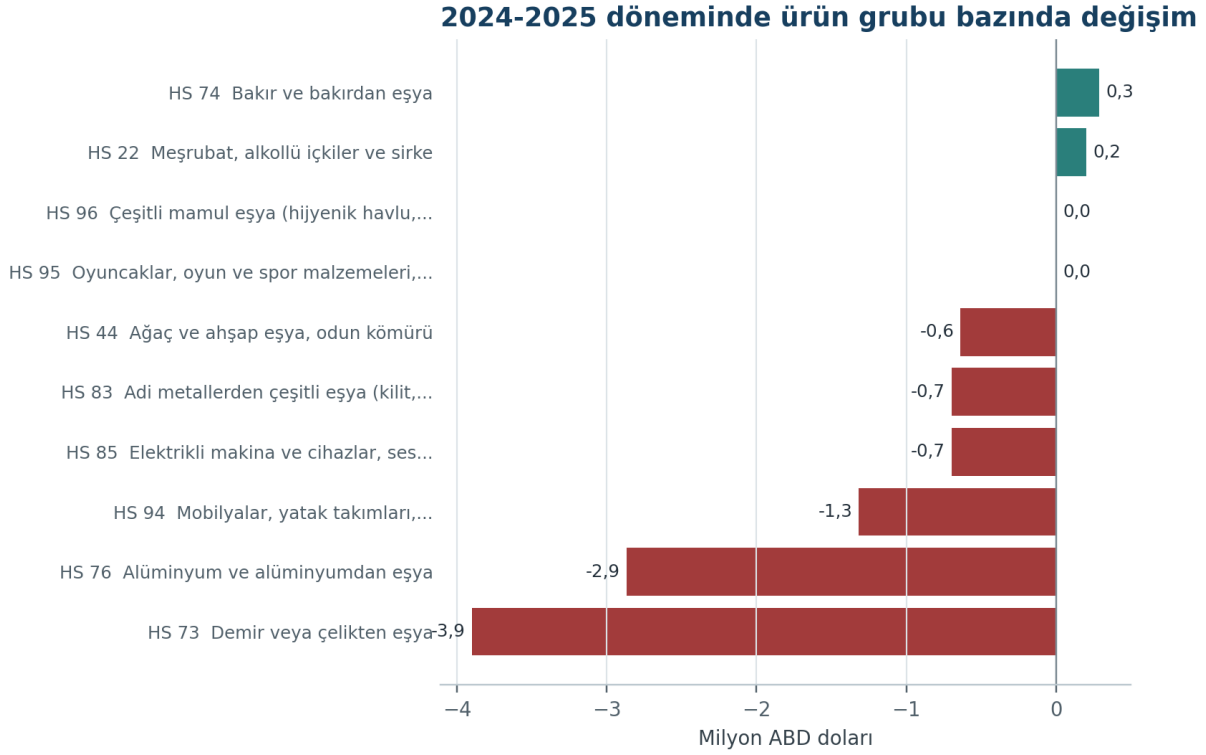
Şekil 4. Tunceli'nin 2025 yılı başlıca HS-2 ihracat ürün grupları

Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

Ürün grubu	2022	2024	2025	2025 payı	2024-25 değ.	2022-25 değ.
HS 73 - Demir veya çelikten eşya	2,1	6,8	2,9	%50,3	-%57,6	%36,0
HS 74 - Bakır ve bakırdan eşya	0,1	1,2	1,5	%26,3	%23,9	Düşük baz
HS 22 - Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	0,1	0,3	0,5	%8,4	Düşük baz	Düşük baz
HS 70 - Cam ve cam eşya	0,4	0,7	0,2	%3,2	Düşük baz	Düşük baz
HS 76 - Alüminyum ve alüminyumdan eşya	0,1	3,0	0,2	%2,9	-%94,6	Düşük baz
HS 61 - Örme giyim eşyası ve aksesuarı	0,2	0,1	0,1	%1,7	Düşük baz	Düşük baz
HS 85 - Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	2,9	0,8	0,1	%1,2	Düşük baz	-%97,6
HS 44 - Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	0,5	0,7	0,1	%1,1	Düşük baz	Düşük baz
HS 62 - Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	0,2	0,1	0,1	%1,1	Düşük baz	Düşük baz
HS 94 - Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	8,7	1,4	0,0	%0,9	-%96,4	-%99,4

Tablo 3. İlk 10 HS-2 ürün grubunun ihracat performansı (milyon ABD doları). Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

2022-2025 döneminde en yüksek tutar kaybı HS 94 Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar grubunda 8,7 milyon ABD dolarıdır. Bunu HS 85 Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı grubundaki 2,9 milyon ABD dolarlık kayıp izlemiştir. En yüksek artış ise HS 74 Bakır ve bakırdan eşya grubunda 1,4 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

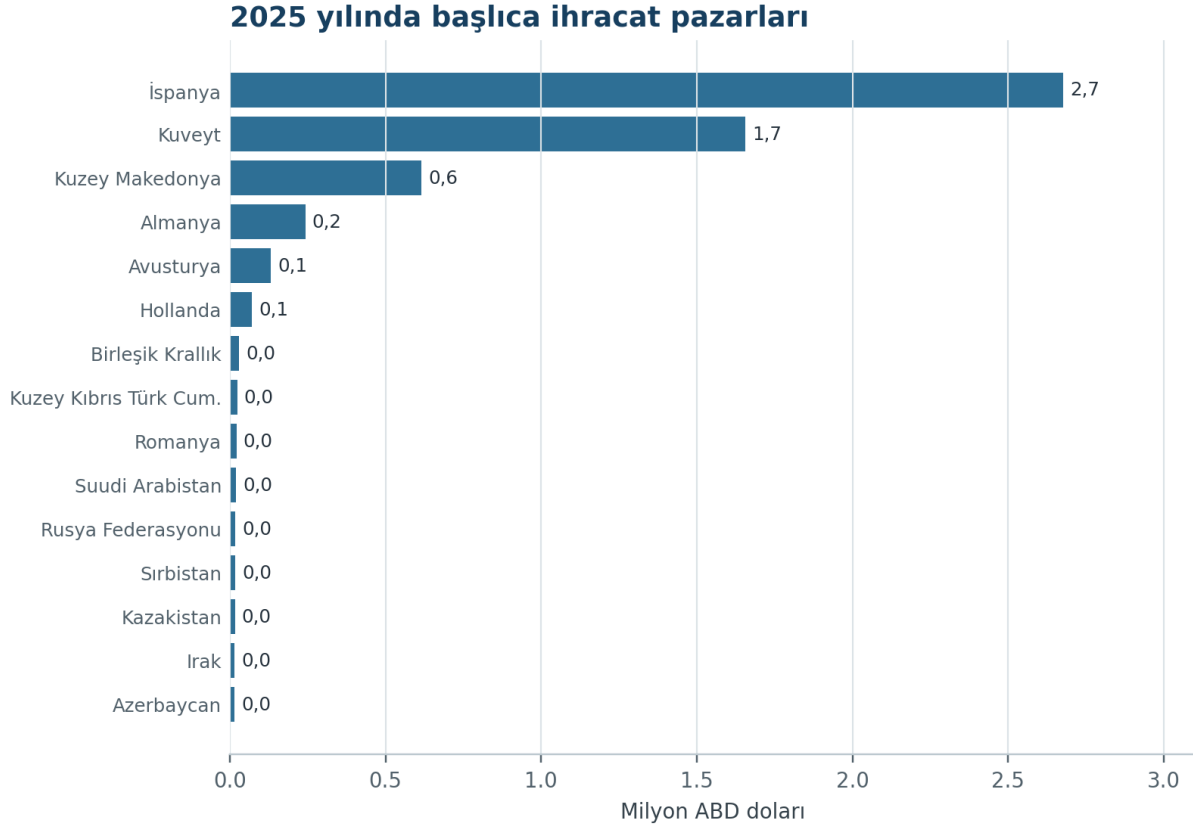
Şekil 5. 2024-2025 döneminde ihracatı en fazla değişen HS-2 ürün grupları

Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

2025'te Tunceli ihracatı toplam 11,3 milyon ABD doları azalmıştır. Aynı dönemde en yüksek ürün grubu kaybı HS 73 grubunda 3,9 milyon ABD dolarıdır. En yüksek artışlar ise HS 74, HS 22 ve HS 96 gruplarında sırasıyla 0,3, 0,2 ve 0,0 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

5. Ülke Bazlı Pazar Yapısı

Tunceli'nin 2025'te en fazla ihracat yaptığı pazar 2,7 milyon ABD doları ve %46,9 payla İspanya olmuştur. Bu pazarı Kuveyt, Kuzey Makedonya, Almanya ve Avusturya izlemektedir. İlk beş ülkenin toplam payı %93,2, ilk 10 ülkenin payı ise %96,1'dir.

Şekil 6. Tunceli'nin 2025 yılı başlıca ihracat pazarları

Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

2024-2025 döneminde en yüksek pazar artışları Almanya, Avusturya ve Birleşik Krallık pazarlarındadır. En yüksek kayıplar ise Kuzey Makedonya, İspanya ve Kuveyt pazarlarında sırasıyla 5,9, 4,1 ve 1,0 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Ülke	2022	2024	2025	2025 payı	2024-25 değ.	2022-25 değ.
İspanya	0,0	6,7	2,7	%46,9	-%60,3	Düşük baz
Kuveyt	0,0	2,6	1,7	%29,0	-%37,3	Düşük baz
Kuzey Makedonya	10,0	6,6	0,6	%10,8	-%90,6	-%93,8
Almanya	0,1	0,1	0,2	%4,2	Düşük baz	Düşük baz
Avusturya	0,0	0,1	0,1	%2,3	Düşük baz	Düşük baz
Hollanda	0,0	0,1	0,1	%1,2	Düşük baz	Düşük baz

Tablo 4. İlk 6 ihracat pazarının performansı (milyon ABD doları). Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

2022-2025 döneminde ülke kompozisyonu belirgin biçimde değişmiştir. En yüksek uzun dönemli kayıplar Kuzey Makedonya, Rusya Federasyonu ve Hindistan pazarlarında sırasıyla 9,4, 8,8 ve 0,2 milyon ABD dolarıdır. En yüksek artışlar ise İspanya ve Kuveyt pazarlarında gerçekleşmiştir.

6. Dönemsel Kırılmaların Okunması

6.1. 2023'te Daralma, 2024'te Toparlanma

Tunceli ihracatı 2023'te 7,8 milyon ABD doları azalmış, 2024'te ise 5,1 milyon ABD doları artmıştır. 2023'teki gerilemede HS 94 Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar grubu öne çıkarken, 2024'teki toparlanmanın en güçlü katkısı HS 73 Demir veya çelikten eşya grubundan gelmiştir.

6.2. 2025'te Yeniden Gerileme

2025 yılında toplam ihracat 11,3 milyon ABD doları azalmıştır. HS 73 Demir veya çelikten eşya grubundaki 3,9 milyon ABD dolarlık kayıp, yıllık gerilemenin temel belirleyicisidir. Pazar tarafında Kuzey Makedonya pazarındaki 5,9 milyon ABD dolarlık düşüş öne çıkmış; Almanya ve Avusturya pazarlarındaki artışlar toplam kaybı kısmen sınırlamıştır.

7. Genel Değerlendirme

Faaliyet iline göre Tunceli ihracatı 2022-2025 döneminde %70,9 azalarak 5,7 milyon ABD dolarına gerilemiştir. Türkiye ihracatındaki pay %0,008'ten %0,002'e gerilemiş; il sırası 76. sıradan 79. sıraya düşmüştür.

Ürün yapısında HS 73 Demir veya çelikten eşya, HS 74 Bakır ve bakırdan eşya ve HS 22 Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke grupları öne çıkmaktadır. İlk 10 HS-2 grubunun %97,0 payı, ihracatın sınırlı sayıda ürün grubunda toplandığını göstermektedir. Dört yıllık kaybın ana bileşeni HS 94 grubu olurken, HS 74 grubundaki artış ürün kompozisyonundaki en belirgin olumlu değişimdir.

Pazar dağılımında İspanya, Kuveyt ve Kuzey Makedonya ilk üç sıradadır. İlk 10 ülkenin toplam payı %96,1 düzeyindedir.

Kaynak [1]: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Dış Ticaret İstatistikleri Veri Tabanı; faaliyet iline göre 2022-2025 il, ülke ve HS-2 ihracat tabloları.
<https://data.tuik.gov.tr/>

Ek 1. 81 İlin Faaliyet İline Göre İhracatı

Sıralama 2025 ihracat değerine göre; tutarlar milyon ABD dolarıdır.

Sıra	İl	2022	2023	2024	2025	2024-25 değişim	2022-25 değişim
1	İSTANBUL	55.243,63	59.541,34	56.393,72	57.281,56	%1,6	%3,7
2	KOCAELİ	30.618,06	29.816,71	34.106,84	37.266,46	%9,3	%21,7
3	İZMİR	25.007,38	24.664,00	22.536,59	22.489,30	-%0,2	-%10,1
4	BURSA	17.137,33	17.795,58	18.208,11	19.929,51	%9,5	%16,3
5	TEKİRDAĞ	13.511,44	12.827,61	13.266,83	13.228,46	-%0,3	-%2,1
6	ANKARA	10.010,01	11.103,40	11.033,61	13.044,56	%18,2	%30,3
7	MERSİN	8.414,72	9.667,20	10.362,30	10.121,29	-%2,3	%20,3
8	SAKARYA	8.721,45	9.490,17	9.955,19	9.695,99	-%2,6	%11,2
9	GAZİANTEP	9.296,11	9.102,85	9.110,23	9.441,96	%3,6	%1,6
10	MANİSA	7.487,71	7.651,69	7.889,01	7.585,57	-%3,8	%1,3
11	ÇORUM	2.340,19	2.206,75	4.242,51	6.119,91	%44,3	%161,5
12	HATAY	5.855,61	5.097,21	5.694,55	6.105,37	%7,2	%4,3
13	DENİZLİ	4.430,49	4.043,35	4.244,89	4.525,43	%6,6	%2,1
14	ADANA	4.431,93	4.121,52	4.338,14	4.445,55	%2,5	%0,3
15	ESKİŞEHİR	4.245,60	3.911,43	4.056,93	4.221,77	%4,1	-%0,6
16	KONYA	3.815,78	3.757,07	3.944,15	3.979,93	%0,9	%4,3
17	KAYSERİ	3.834,76	3.581,30	3.635,41	3.782,43	%4,0	-%1,4
18	ANTALYA	2.611,94	2.713,10	2.672,77	2.765,76	%3,5	%5,9
19	BALIKESİR	2.412,84	2.292,76	2.482,81	2.575,68	%3,7	%6,7
20	YALOVA	1.435,08	1.647,25	1.614,64	2.074,42	%28,5	%44,6
21	DÜZCE	1.763,29	1.985,26	2.189,24	2.031,75	-%7,2	%15,2
22	AYDIN	1.693,72	1.710,37	1.875,37	1.957,80	%4,4	%15,6
23	SAMSUN	1.707,93	1.635,71	1.648,67	1.648,53	-%0,0	-%3,5
24	KAHRAMANMARAŞ	1.774,46	1.207,56	1.428,54	1.548,95	%8,4	-%12,7
25	MUĞLA	1.202,80	1.154,73	1.278,67	1.387,74	%8,5	%15,4
26	OSMANİYE	1.956,08	1.239,43	1.351,20	1.350,74	-%0,0	-%30,9
27	KIRKLARELİ	1.589,88	1.499,16	1.353,42	1.299,71	-%4,0	-%18,3
28	AKSARAY	1.430,99	1.559,85	985,06	1.264,77	%28,4	-%11,6
29	ZONGULDAK	1.424,66	1.000,01	1.340,36	1.253,93	-%6,4	-%12,0
30	BİLECİK	1.349,36	1.072,49	1.186,61	1.195,25	%0,7	-%11,4
31	GİRESUN	569,66	705,64	1.060,01	1.152,50	%8,7	%102,3
32	ÇANAKKALE	1.816,16	1.129,75	1.087,03	1.118,47	%2,9	-%38,4
33	BOLU	922,03	994,76	926,15	1.021,34	%10,3	%10,8
34	KÜTAHYA	934,44	827,72	939,19	975,30	%3,8	%4,4
35	ÇANKIRI	638,29	797,50	880,26	872,32	-%0,9	%36,7

TUNCELİ İHRACAT GÖRÜNÜMÜ

TÜİK İstatistikleri | 2022-2025

Sıra	İl	2022	2023	2024	2025	2024-25 değişim	2022-25 değişim
36	AFYONKARAHİSAR	730,62	613,87	718,75	841,40	%17,1	%15,2
37	TRABZON	769,57	664,54	824,14	742,05	-%10,0	-%3,6
38	MARDİN	1.007,89	899,85	861,62	736,06	-%14,6	-%27,0
39	ŞIRNAK	359,23	461,41	445,51	695,69	%56,2	%93,7
40	ORDU	539,88	589,42	706,33	681,03	-%3,6	%26,1
41	MALATYA	908,30	820,30	818,22	675,13	-%17,5	-%25,7
42	ISPARTA	569,36	610,49	628,35	651,09	%3,6	%14,4
43	KARAMAN	606,28	636,33	616,19	635,63	%3,2	%4,8
44	KARABÜK	594,26	463,28	457,69	505,41	%10,4	-%15,0
45	BARTIN	357,43	362,83	416,09	494,73	%18,9	%38,4
46	EDİRNE	326,85	422,94	423,89	470,93	%11,1	%44,1
47	UŞAK	583,22	435,27	420,25	452,45	%7,7	-%22,4
48	ŞANLIURFA	454,76	428,66	482,20	428,54	-%11,1	-%5,8
49	BURDUR	320,89	327,10	304,40	359,09	%18,0	%11,9
50	SİVAS	285,16	312,70	272,88	348,12	%27,6	%22,1
51	DİYARBAKIR	484,82	358,01	297,82	293,84	-%1,3	-%39,4
52	KIRŞEHİR	365,25	301,34	328,40	291,55	-%11,2	-%20,2
53	NİĞDE	133,04	126,05	260,73	276,76	%6,1	%108,0
54	TOKAT	261,24	251,56	270,97	246,88	-%8,9	-%5,5
55	ELAZIĞ	429,10	336,44	301,21	244,70	-%18,8	-%43,0
56	KİLİS	202,86	147,89	150,04	230,62	%53,7	%13,7
57	SİNOP	251,03	224,47	209,48	220,57	%5,3	-%12,1
58	RİZE	212,82	193,31	240,14	205,67	-%14,4	-%3,4
59	KIRIKKALE	76,46	225,07	274,97	196,02	-%28,7	%156,4
60	BATMAN	325,19	510,61	192,47	194,06	%0,8	-%40,3
61	KASTAMONU	134,73	144,15	166,05	172,59	%3,9	%28,1
62	AMASYA	143,54	180,00	175,46	163,57	-%6,8	%14,0
63	ADIYAMAN	209,84	130,84	203,76	155,56	-%23,7	-%25,9
64	ERZURUM	61,63	107,09	141,61	127,42	-%10,0	%106,8
65	YOZGAT	122,92	146,10	146,94	113,80	-%22,6	-%7,4
66	NEVŞEHİR	155,09	128,97	115,54	112,99	-%2,2	-%27,1
67	BİNGÖL	127,67	92,92	128,48	93,48	-%27,2	-%26,8
68	ARTVİN	41,83	51,07	70,95	63,83	-%10,0	%52,6
69	VAN	37,50	70,17	58,40	62,00	%6,2	%65,4
70	AĞRI	39,24	31,55	92,81	60,61	-%34,7	%54,4
71	ERZİNCAN	64,05	49,66	52,57	56,63	%7,7	-%11,6
72	BİTLİS	22,23	33,64	32,85	50,59	%54,0	%127,6
73	IĞDIR	57,35	53,01	55,55	39,07	-%29,7	-%31,9
74	HAKKARİ	55,44	57,40	40,61	32,27	-%20,5	-%41,8
75	SİİRT	10,20	4,10	4,00	13,76	%244,0	%34,9

TUNCELİ İHRACAT GÖRÜNÜMÜ

TÜİK İstatistikleri | 2022-2025

Sıra	İl	2022	2023	2024	2025	2024-25 değişim	2022-25 değişim
76	MUŞ	2,04	1,82	12,98	12,87	-%0,8	%530,6
77	KARS	3,46	3,44	8,30	8,70	%4,8	%151,6
78	GÜMÜŞHANE	64,53	47,48	6,93	6,80	-%1,9	-%89,5
79	TUNCELİ	19,63	11,87	16,96	5,71	-%66,3	-%70,9
80	ARDAHAN	2,98	2,66	3,31	2,94	-%11,1	-%1,3
81	BAYBURT	1,96	2,18	1,39	1,38	-%1,1	-%29,7

Ek Tablo 1. Çok düşük başlangıç değerleri 'Düşük baz' olarak gösterilmiştir. Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

Ek 2. Ülke Bazında Dört Yıllık İhracat

Tablo, 2022-2025 döneminde TÜİK ülke kırılımında Tunceli ilinden ihracat kaydı bulunan bütün ülke ve pazar kalemlerini göstermektedir. Sıralama 2025 ihracat değerine göre; 2025 değeri sıfır olan kalemler önceki yıllardaki ihracat nedeniyle listede tutulmuştur.

Ülke	2022	2023	2024	2025	2025 payı	2022-25 değişim
İspanya	0,00	0,49	6,74	2,68	%46,87	Düşük baz
Kuveyt	0,00	0,21	2,64	1,66	%28,99	Düşük baz
Kuzey Makedonya	10,00	9,88	6,56	0,62	%10,79	-%93,8
Almanya	0,14	0,12	0,15	0,24	%4,25	Düşük baz
Avusturya	0,00	0,00	0,08	0,13	%2,32	Düşük baz
Hollanda	0,04	0,06	0,06	0,07	%1,24	Düşük baz
Birleşik Krallık	0,00	0,01	0,00	0,03	%0,52	Düşük baz
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	0,01	0,01	0,02	0,02	%0,42	Düşük baz
Romanya	0,01	0,01	0,01	0,02	%0,37	Düşük baz
Suudi Arabistan	0,00	0,25	0,43	0,02	%0,34	Düşük baz
Rusya Federasyonu	8,80	0,49	0,02	0,02	%0,32	-%99,8
Sırbistan	0,01	0,02	0,02	0,02	%0,31	Düşük baz
Kazakistan	0,02	0,01	0,02	0,02	%0,29	Düşük baz
Irak	0,06	0,02	0,02	0,02	%0,28	Düşük baz
Azerbaycan	0,00	0,01	0,02	0,02	%0,27	Düşük baz
Gürcistan	0,01	0,01	0,01	0,01	%0,20	Düşük baz
Fas	0,02	0,01	0,01	0,01	%0,20	Düşük baz
Mısır	0,03	0,01	0,00	0,01	%0,18	Düşük baz
Yunanistan	0,01	0,01	0,00	0,01	%0,17	Düşük baz
BAE	0,01	0,01	0,02	0,01	%0,15	Düşük baz
Bosna-Hersek	0,01	0,01	0,01	0,01	%0,14	Düşük baz
Kosova	0,00	0,00	0,00	0,01	%0,13	Düşük baz
Ukrayna	0,02	0,02	0,01	0,01	%0,13	Düşük baz
İtalya	0,03	0,00	0,00	0,01	%0,12	Düşük baz
Bulgaristan	0,01	0,01	0,01	0,01	%0,12	Düşük baz
Arnavutluk	0,01	0,00	0,01	0,01	%0,10	Düşük baz
Moldova	0,01	0,01	0,00	0,00	%0,07	Düşük baz
Çin	0,05	0,06	0,00	0,00	%0,07	Düşük baz
ABD	0,00	0,00	0,00	0,00	%0,07	Düşük baz
Lübnan	0,00	0,00	0,00	0,00	%0,04	Düşük baz
Katar	0,00	0,00	0,00	0,00	%0,04	Düşük baz
Filistin Devleti	0,00	0,00	0,00	0,00	%0,03	Düşük baz

Ek Tablo 2. Tutarlar milyon ABD dolarıdır. Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.

Ek 3. HS-2 Ürün Gruplarına Göre Dört Yıllık İhracat

Tablo, 2022-2025 döneminde Tunceli ihracatında kaydı bulunan tüm HS-2 ürün gruplarını göstermektedir. Sıralama 2025 ihracat değerine göre.

HS	Ürün grubu	2022	2023	2024	2025	2025 payı	2022-25 değişim
73	Demir veya çelikten eşya	2,11	1,55	6,77	2,87	%50,27	%36,0
74	Bakır ve bakırdan eşya	0,10	0,02	1,21	1,50	%26,29	Düşük baz
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	0,14	0,15	0,28	0,48	%8,40	Düşük baz
70	Cam ve cam eşya	0,44	0,58	0,73	0,18	%3,21	Düşük baz
76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	0,12	1,92	3,03	0,16	%2,87	Düşük baz
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	0,15	0,12	0,12	0,10	%1,69	Düşük baz
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	2,93	0,98	0,77	0,07	%1,24	-%97,6
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	0,55	0,55	0,70	0,06	%1,13	Düşük baz
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	0,16	0,11	0,07	0,06	%1,07	Düşük baz
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	8,72	1,82	1,37	0,05	%0,85	-%99,4
64	Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	0,04	0,04	0,11	0,03	%0,57	Düşük baz
63	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	0,04	0,02	0,03	0,03	%0,45	Düşük baz
83	Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	0,06	0,35	0,71	0,02	%0,28	Düşük baz
90	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	0,28	0,08	0,27	0,01	%0,24	Düşük baz
33	Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	0,00	0,00	0,02	0,01	%0,22	Düşük baz
25	Tuz, күкүрт, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	0,31	0,06	0,05	0,01	%0,20	Düşük baz
40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	0,16	0,10	0,06	0,01	%0,19	Düşük baz
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	1,74	1,81	0,31	0,01	%0,16	-%99,5
39	Plastikler ve mamulleri	0,73	0,32	0,10	0,01	%0,15	Düşük baz
96	Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	0,01	0,00	0,00	0,01	%0,13	Düşük baz
69	Seramik mamulleri	0,03	0,04	0,01	0,00	%0,09	Düşük baz
42	Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	0,00	0,01	0,01	0,00	%0,08	Düşük baz
57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	0,00	0,00	0,00	0,00	%0,07	Düşük baz
95	Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	0,00	0,08	0,00	0,00	%0,06	Düşük baz
97	Sanat eserleri, kolleksiyon eşyası ve antikalar	0,00	0,00	0,00	0,00	%0,02	Düşük baz
48	Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	0,00	0,00	0,00	0,00	%0,01	Düşük baz
72	Demir ve çelik	0,08	0,54	0,10	0,00	%0,01	Düşük baz
65	Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	0,01	0,00	0,00	0,00	%0,01	Düşük baz
82	Adi metallerden aletler, bıçakçı eşyası ve sofr takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	0,08	0,07	0,02	0,00	%0,01	Düşük baz
34	Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar, bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	0,00	0,00	0,01	0,00	%0,01	Düşük baz
68	Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	0,19	0,24	0,06	0,00	%0,00	Düşük baz
32	Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	0,21	0,13	0,05	0,00	%0,00	Düşük baz

Ek Tablo 3. Tutarlar milyon ABD dolarıdır. Kaynak: TÜİK; FKA hesaplamaları.